

forfjælligt Resultat med Hensyn til Tilskudets Størrelse og Bessaffenheden af samme, idet Nogle have foreslaaet, at det aarlige Tilskud skulde være baade fast og midlertidigt, Andre alene fast, og endelig Nogle, at det alene skulde være fast for et vist Tidsrum, men at Tilskudets Størrelse efter dettes Udløb skulde paany fastsættes ved Lov. Paa denne sidste Maade er det bestemt i det Udkast, hvorover vi skulle afgive vor Betænkning. Derimod foreslog den i Kjøbenhavn nedsatte Finantskommission et fast Tilskud, og to af de Minoriteter, hvori Kommissionen deelte sig, foreslog derhos et midlertidigt Tilskud, der skulde aftage efter et bestemt Antal Aars Forløb. Den ene af de nævnte to Minoriteter i Kommissionen foreslog saaledes et fast Tilskud af 29,500 Rd. aarlig og et midlertidigt Bidrag af 12,500 Rd. aarlig, der efter 10 Aars Forløb skulde aftage med 500 Rd. aarlig. Saaledes som det fremgaaer af Udkastets Motiver, har Justitsministeriet anseet dette Forslag som bedst egnet af de i Kommissionen fremsatte Forslag til at lægges til Grund ved de fremtidige Forhandlinger af Sagen; men alligevel har den af Finantsministeriet yttrede Anskuelse faaet Overtægten i Udkastet, nemlig at Tilskudet alene skulde være fast for et vist bestemt Tidsrum, og at det efter Udløbet af dette Tidsrum paany skulde bestemmes ved Lov, hvor stort Tilskudet senere burde være.

Vi ansee det for vor Pligt at tilraade Thinget at følge Udkastet saa nær, som det nogenlunde er muligt; men alligevel tør vi ikke tilraade Thinget at tiltræde Udkastets Forslag usforandret. Det synes at være Meningen af Udkastets § 7, hvor det bestemmes, at efter Udløbet af 12 Aar skal det paany fastsættes ved Lov, hvor stort Tilskudet skal være, at den danske Rigsdag alene skal tage Bestemmelsen herom; men dette forekommer os at føre til en stor Uvisshed for Island, eftersom man ikke kunde være sikker paa, om man muligens ikke saa at sige paa engang kunde blive berøvet det hele Tilskud, om man end ikke kunde see Muligheden af at skaffe saa mange Pengemidler tilveie, som vare nødvendige til Landets offentlige Udgifter. Om der end herimod kunde gøres den Indvending, at Rigsdagen ogsaa allerede nu kan nægte

enhverformhelt Udredelse til Island i Finantslovene, saa at den her yttrede Frygt ikkun er paa Papiret, da maa herved bemærkes, at det er en heelt anden Sag, saalænge Finantserne ikke ere adskilte og Rigsdagen har besluttende Myndighed med Hensyn til Landets Indtægter og Udgifter, end naar Althinget har erholdt denne Myndighed og Rigsdagen egentlig er udenfor det Hele uden at have det Mindste at gøre med Islands aarlige Finantsager; det vilde da ikke være saa unaturligt, at Rigsdagen maaskee blev villig til fremdeles at bevilge Summer, som den mulig ikke fandt aldeles nødvendige, omendsskjønt Althinget her i Landet, som havde Stemme i de Sager, hvortil Pengene skulde anvendes, maaskee fandt det nødvendigt. Den Fare, der kunde opstaa ved at Islands Finantsvæsen var ordnet paa denne Maade, er efter vor Mening saa betænkkelig, at vi maae antage, at det vilde være bedre at lade det Hele staae ved det, som nu er, end at Finantsadskillelsen fandt Sted paa denne Maade. Naar vi nu ogsaa hensee til, hvorledes den Nødvendighed for en stor Deel eller i det Hele er opstaaet, der bidrager til, at Island ikke kan overtage Bestyrelsen af dets Finantser, medmindre det erhoder et aarligt Tilskud af Statskassen, saa kunne vi heller ikke indsee rettere, end at dette hentyder til, at idetmindste noget af Tilskudet bør være fast eller saaledes bestemt, at Landet har Visshed for, at det ikke mister samme, undtagen naar det seer sig istand til at undvære det. Underbalancen eller Forfjællelsen imellem Indtægterne og Udgifterne, som gjør Tilskudet uundgaaeligt, er for en stor Deel eller i det Hele fremstaaet derved, at Landets publice Eiendomme ere blevne solgte og Kjøbesummerne for samme ere indflydte i Statskassen. De faste Indtægtskilder ere derfor her gaaede tabte, men de paa dem hvilende Udgifter ere ikke alene vedblevne, men have endog tiltaget i Forhold til, som Tiderne og Omstændighederne have forandret sig. Dette passer især paa Bispestolenes Godser. Indtægterne af disse Godser vare bestemte til Lønninger for Biskopperne og til Underholdning for de lærde Skoler, og de vare mere end tilstrækkelige til disse Ud-